

Коротка проза. Нариси (збірка)

Анатолій Клименко

Про Крила

Ми заздрим птахам, — вони володіють безмірним повітряним океаном, і можуть вільно рухатися в будь-якому напрямку. Для них немає такого поняття як кордони, візи, тощо. Якщо крила міцні, то вперед до своєї цілі. Повна свобода, ти — вільний птах.

Люди завжди хотіли літати як птахи. Люди теж намагалися бути вільними. Робили різні нехитрі пристосування, часто падали, навіть гинули, але вперто штурмували небо. Людина і надалі продовжує підкорювати небо. Альпіністи долають карколомні неприступні скелі, намагаючись пішки дістатися неба. І тут виникає дуже цікава деталь: людина піднімається в гори не просто щоб дістатися вершини і бути ближче до неба. Що насправді спонукає нас дертися вгору? Чому нас так вабить вершина? — Знову ж таки, те саме прагнення свободи і перемоги. Перемогти дику природну стихію, а насамперед перемогти себе, свій страх, сумніви, вагання. І піднятися на свою духовну вершину.

Дух передує всьому, він — першооснова буття. Він і є самим життям у всіх його різноманітних проявах.

А крила?— нагадаєте ви мені - ми не птахи, у нас крил немає. То як же без крил?

Так, без крил — ніяк, без них не полетиш. Хоча, по правді, і з крилами не всі літають. Візьміть домашніх птахів: качок, курей, гусей. Я був неодноразовим свідком як восени домашні свійські гуси намагалися піднятися і полетіти у вирій за своїми дикими і вільними побратимами. І що ви думаєте, — піднімалися... і летіли. Не всі, поодинокі птахи. Правда у височінь піднятися не могли. Пролетять метрів 50 - 100 і сідають на землю. Бо зажирили. Як то кажуть, на всьому готовому. Їх доглядають, годують, дають прихисток. Немає боротьби, нема намагань щось змінити, покращити. І втрачається прагнення до волі, до того з чого ми почали цю оповідь.

То виходить, що і крила не завжди допоможуть. А як же тоді бути?

— Ростити крила. Ростити їх і прагнути літати. Прагнути бути вільними. Ми всі народжуємося крилатими. А крила наші міцніють і набираються сили, коли ми долаємо перешкоди, коли ми прагнемо зростати, коли нас тягне у височінь. Коли нас не буде задовольняти тільки ситна їжа і м'яка тепла постіль.

Ми потроху будемо їх розправляти і пробувати їхню міць, їх силу. І одного разу полетимо. Обов'язково полетимо. Якщо будемо прагнути..

Ростіть крила.

Доповненням до сказаного, стане прекрасний вірш Л. Костенко "Крила":

А й правда, крилатим ґрунту не треба.

*Землі немає, то буде небо.
Немає поля, то буде воля.
Немає пари, то будуть хмари.*

*В цьому, напевно, правда пташина...
А як же людина? А що ж людина?*

*Живе на землі. Сама не літає.
А крила має. А крила має!*

*Вони, ті крила, не з пуху-пір"я,
А з правди, чесноти і довір"я.*

*У кого — з вірності у коханні.
У кого — з вічного поривання.*

*У кого — з щирості до роботи.
У кого — з щедрості на турботи.*

*У кого — з пісні, або з надії,
Або з поезії, або з мрії.
Людина нібито не літає...
А крила має. А крила має!*

Про Щастя

Хто хоче бути нещасним, нещасливим? Ви хочете? — Та напевно ж ні! Всі ми хочемо бути успішними і щасливими. Можна часто чути вислів, що людина народжується для щастя.

Що ж насправді є щастям? Ми всі шукаємо собі кращої долі, і всі хочемо бути щасливими.

Часто людина чекає на краще, і очікує, що щастя одного разу постукає в двері її дому.

Ми всі різні. У нас різні смаки, уподобання. Ми по-різному дивимося на одні і ті ж явища, по-різному сприймаємо оточуючий світ. І водночас, в глобальному вимірі, ми виступаємо як одна сутність. Ми – людство, ми одна сім'я. Ми такі різні і водночас такі схожі.

Як небагато треба простій пересічній людині: мати свій дім, свою сім'ю, бути потрібним своїм близьким і друзям. Хочеться повертатися у свій дім, де тебе жде тепло і затишок. Де тебе люблять і ждуть. Це нагадує повернення корабля із бурхливого моря у тиху і безпечну гавань.

Часто буває так, що людина весь час перебуває в бурхливому життєвому морі, і їй так непросто віднайти тиху і надійну гавань, та ще й таку, де на тебе чекають, де тобі раді..

Немало людей, особливо в молодості, вважають, що щастя в багатстві і достатку. А потім приходить мудрість. Приходить зріле розуміння того, що радість не тоді, коли ти багато маєш, а тоді, коли ти обходишся тим малим, що в тебе є. Подивіться на дітей, згадайте щасливе босоноге дитинство. Відчуття простору, безкінечності буття, новизни оточуючого. Діти відкриті до світу і світ шле їм свою любов і тепло. Пам'ятаєте вислів: "радіють як діти". Діти всьому радіють і часто почуваються щасливими. Може ще тому, що в них ще є жива радість сприйняття оточуючого світу. Ось пролетів барвистий метелик, а он дивовижна квітка, а он море дорогоцінних діамантів, розсипаних в росяній ранковій траві... А яка радість побігати по теплим літнім калюжам після дощу, пам'ятаєте? А зліпити взимку сніговика, а на санчатах з крутої гори і шкереберть у глибокий сніг, пам'ятаєте?!

Не забуваємо, що по природі ми творці, ми створені по божим лекалам Творця, і всяка наша праця, зроблена з душею і любов'ю, є творчістю. Здатність і потреба творити закладена в самих наших генах. Своєю працею ми творимо дива у нашому невеликому світі. Наша творчість буде зростати і піднімати нас на нові вершини буття, адже ми Божі діти і перед нами увесь Всесвіт.

Любов, Радість і Творчість – це і є Щастя. Щастя – це внутрішня наповненість, бажання і вміння віддавати. Це жага поділитися з людьми тією Радістю, що наповнює наше серце. Радість плекають у серці, вона народжується від гармонії з оточуючим світом.

Любов – це бажання і прагнення віддавати все своє найкраще іншим. Це мабуть і є Щастям.

Щастя

*Щастя не купують в магазинах,
На широких риночних лотках.
Не побачиш ти його в вітринах
В дорогих і модних бутіках.*

*Щастя – це до неба поривання,
В голубу омріяну блакить.
Щастя – це коли у серце радість
Ластівкою в травні прилетить.*

*Сяде біля хати на порозі,
Зранку буде довго щебетать.
І мій смуток і нічні тривоги*

Стане непомітно розганять.

*Грім з небес і тишу біля плеса,
Сонця нескінченну круговерть
І мою одвічну радість серця
Не здолає вже ніяка смерть.*

*Я візьму з собою у дорогу,
У нові незвідані світи
Біль поразок, радість перемоги
І любов, що дарувала ти.*

Про біле і чорне або про святість і святош

Як здорово жити на цій землі, на цій планеті. Як багато красивих і дивовижних речей є навколо нас.

Ласкаве тепле Сонце, прозора чиста вода, ріки і моря, ліси і казкові гори. Рай тай годі, живи і радуйся!

Особливо гостро це відчувається в дитинстві; краса і радість наповнює душу. Світ видається калейдоскопом безкінечних яскравих кольорів і відтінків, звуків, світанкових туманів і сутінкової тиші.

Змалку любив спостерігати за небом. За його безкрайнім простором, дивовижним і казковим візерунком з легких перистих хмаринок в ранковому літньому небі. За неспішним рухом великих купчастих хмар, які постають дивними химерами і казковими образами, що швидко міняють обриси і форму. Як цікаво спостерігати дивовижну гаму кольорів на світанку або перед заходом сонця. Кольори живі, яскраві, дуже мінливі. У всьому цьому рознаїтті відчувається швидкоплинність неблаганного часу.

А за всією цією красою відчувається плин життя. Так, життя також виявляється швидкоплинним. Швидкоплинним і мінливим як небо, як вітер, як ніжна весна, що плавно переходить у спекотне літо, переповнене усілякими турботами і невідкладними справами, що швидко втікає від вчорашнього дня і намагається наздогнати наступний...

Так і поспішає життя уперед, біжить за чимось чи кимось, а потім раптом помічає, що біжить не в той бік, або і взагалі губиться, блукає, шукає виходу на рівний твердий шлях. А час проходить, — невпинний, неблаганний. Він рухається вперед чітким відточеним кроком, як солдат на військовому параді.

Він рухається вперед, і тягне усіх нас за собою. Кого витягне з багнюки, кому дасть гарного копняка під зад, щоб не відставав. Так і живемо...

Кажуть життя прожити — не поле перейти. І йдемо. Хто шукає рівнішого шляху, а ще краще вскочити в чужого воза і проїхатися частину шляху як то кажуть "за спасибі". Хтось торує новий шлях, хтось блукає манівцями, а то і зовсім в болото

забреде. Так і живемо..

Життя нагадує забіг на довгу дистанцію. Людина народжується у фізичному світі, і з'являються чіткі орієнтири, завдання, які необхідно виконати. І ти біжиш по цим розставленим віхам по широкому життєвому полю. Це нагадує змагання – хто швидший, прудкіший, метикуватіший. Адже треба все встигнути: підрости, бути здоровим і впевненим в собі, вивчитись, освоїти якусь професію, досягти якихось значимих результатів. Коротше кажучи, бути успішним. А навколо тебе табун таких самих як ти, і всі вони хочуть бути успішними. У фізичному світі бути успішним значить дуже багато. Адже для самого існування потрібне житло, нормальне харчування, фінансове забезпечення для своїх нагальних потреб. А заробіток в значній мірі залежить від кар'єри; себто від того, як високо ти зможеш піднятися по соціальній драбині, яке місце в суспільстві ти зможеш зайняти. І знову змагання, розпихування ліктями тих, хто біжить поруч чи починає випереджати. Так і живемо..

У постійній боротьбі за "місце під сонцем" формується світогляд, з'являється страх та різні фобії на кшталт – чи встигну, чи досягну, чи вигорить та чи інша справа. Так і живемо..

А ще буває здоров'я підкачає, якісь вроджені вади організму чи проблеми з психікою. А "місця під сонцем" усім не вистачає. А жити "красиво" хочуть усі. Так, хвороби, болячки та інші неприємні моменти в житті не додають радості. А якщо ми знову ж нагадаємо про те, що час невблаганно рухається вперед і тягне нас за собою, і про те, що життя швидкоплинне, а ще приходить старість і дряхління організму, то картина "райського" життя на Землі починає суттєво тьмяніти. Так і живемо..

Так, життя на землі не така вже й проста штука. Потрібно якось облаштовувати своє життя. Цим і займаються майже всі люди на планеті. Правда, одні живуть в розкішних особняках, інші в скромних невеликих квартирах. А багато людей живуть на природі: в горах, лісах, на крайній півночі чи в пустелі, і задовольняються маленькою хижкою. Народи крайньої півночі, степові кочівники живуть у маленьких пересувних будиночках: юртах, чумах, ярангах. Не думаю, що людям зі скромним достатком не відоме почуття радості чи щастя. Ці почуття носять внутрішній характер. Якщо людина живе в гармонії з собою і оточуючим світом, якщо вона відчувається вільною, то і Радість її буде справжньою, незатьмареною. Якщо людина відчуває, що вона повернула на життєвому шляху не в той бік, то їй буде некомфортно і нелегко жити навіть в розкішному палаці.

— А до чого тут біле і чорне, — запитаєте ви. А до того, що всі ми зібралися тут на планеті проходити свої уроки. У кожного свої слабкості і свої вади, з якими він мусить впоратися протягом свого життя (точніше протягом своїх життів на цій планеті). Якби ми були зовсім "білі і пухнасті", в земному розумінні, ми б проходили свої уроки десь у вищих вимірах буття. Насправді, люди нашого земного людства відрізняються, в окремих випадках, один від одного більше ніж тварини різних видів, – від двоногої істоти людської подоби до справжнього святого. В переважній більшості, ми маємо свої слабкості і негаразди, але для того ми і проходимо уроки в земному житті, щоб

розвивати в собі потрібні нам якості для подальшої еволюції. В мудрих книгах кажуть, що богами не народжуються, — богами стають, проходячи еволюційну спіраль розвитку. Правда, можлива не лише еволюція, але й інволюція — падіння з того рівня, на який ти піднявся. Спрацьовує закон вільного волевиявлення. Але ця тема може бути предметом іншої розмови.

Якби ми взяли людей по рівню їх духовного розвитку в діапазоні від чорного до білого чи навпаки, ми б скоріше отримали градацію сірого. Зовсім білих чи чорних якщо і знайдеться, то небагато. Насправді розвиток людини прослідковується по її аури (свіченню), яке випромінюють її тонкі тіла. Чим розвинутіша людина, тим чистіша і яскравіша її аура. Вона фактично і є справжнім паспортом людини. Показником того, чого вона насправді варта. Одягни людину в золочені ризи з митрою на голові ще не означатиме, що людина досягла духовних висот і божих щедрот. Існує пантеон канонізованих святих. У кожного народу і в кожній релігії існують свої визнані духовні світочі. І святість не обов'язково "гніздиться" в стінах храму. Святість можна зустріти і в келії монаха і в хижці простого трударя, який увесь свій вік добросовісно працював і думав про благо ближнього. Наповнити душу світлим почуттям можна як в місцях сили, так і просто в незайманих, неспаплюжених місцях природи. Якщо духовна, творча сила людини зросла, то поштовхом може послугувати люба неочікувана дрібниця, і людина почне "пломеніти". Треба в серці звити гніздечко для всього чистого і святого, а не шукати його по світах.

Дуже багато людей вважають, що життя "склалось", коли людина чимало накопичила матеріальних статків, як то кажуть, міцно стоїть на ногах. Воно ніби й так. Багато значить впевнено дивитись в завтрашній день. Це надає і своєрідний статус серед людей подібного кола. Та все ж, життя може розпорядитися по – своєму. Буває так, що людина увесь вік тягнеться, борсається в матеріальному морі. Так і проходить життя. У скарбничку вічного нічого людина не поклала. Залишилася повним банкрутом. Людина приходить у цей світ голою, такою і відходить. З собою можна взяти тільки знання і досвід. Якщо людина не загрузає в матеріальному світі, коли до неї приходить розуміння, що є щось більше і важливіше в її житті, вона починає рухатися в правильному напрямку. Шлях цей ой який непростий, всі людські слабкості загострюються, не хочуть відпускати людину іти далі своєю дорогою. Чималі випробування можуть вирости на її шляху. Приходить розуміння, що "не хлібом єдиним"; прокидаються творчі сили. Творча духовна людина реалізує себе в творчій площині. Буває і так, що під старість, переживши немалі життєві випробування, людина починає займатися творчістю: живописом, музикою чи літературою.

Найкращий наш учитель – саме життя. Поки людина живе в "теплі і добрі", людина пливе собі "за течією", не намагаючись щось змінити. В багатьох з нас часто гніздиться чимало самості та егоїзму. Особливо в молоді роки. Та життя знаходить спосіб нас змінити. Своїм чарівним катком воно прокочується по нам, видавлюючи з нас самість, егоїзм, чванство, товстошкурість. Прийоми ці досить болючі для людини, — вона може втрачати близьких, зазнавати розчарувань, мати проблеми зі здоров'ям. Так, мало

—помалу, життя мене нас як тісто, робить нас більш м'якими і чутливими. Так і живемо..

Самим непростим завданням є чесно і достойно прожити свій "сірий" день, тобто звичайний, буденний день. Залишатися спокійним і непорушним, чесно виконувати свою справу. Ніякі неочікувані події не повинні нас виводити з рівноваги. Ми повинні залишатися "зарядженою батареєю", готовими до рішучих дій. Постійно утримувати рівновагу — досить складно. Для багатьох людей це видається просто неможливим. Це вимагає постійного контролю і концентрації свого внутрішнього стану. Як то кажуть — "нести свій хрест" по життю.

Ми впритул підійшли до поняття святості.

В моєму розумінні, святість — це незацикленість на собі, бажання прислужитися тому, хто трапляється тобі на шляху. Незалежно від рангу і статусу останнього. Ба, навіть більше, — прислужитися тому, хто менш захищений, у кого багато проблем, або хто залишається зовсім беззахистним і розгубленим в цьому житті. Така людина — це цільна особистість, духовно сильна і вольова. Навіть, маючи фізичні вади чи поважний вік, духовна людина буде твердою і непохитною у своїх поглядах і вчинках. Така людина має бути зібраною і уважною, володіти собою і не бажати собі ніяких щедрот і чеснот. Вона ніби імунізована від таких загальних пасток світу як прагнення багатства, слави, визнання, тощо. У неї відсутня жадоба до наживи чи стяжательства. Така людина ніби відірвана від лоску і блиску матеріального світу.

Чому це так? Перш за все, тому, що така людина змогла подолати свої пристрасті, які часто розривають зсередини людське єство. У неї вигоріла пристрастність і звільнена душа наповнилась радістю і відчуттям свободи. Отримавши таку велику силу і Радість, людина поспішає поділитись своєю радістю з іншими. Така радість не зникає з часом, а тільки наростає і множиться, а це, в свою чергу породжує силу і відсутність страху.

У духовної людини запити до власних потреб невеликі, і вона може обходитися самими необхідними речами.

На мій погляд, самим дивним у такої людини є внутрішній стан рівноваги і незацикленість на власному малому "я". А це, в свою чергу, звільняє людину від таких явищ як заздрість, ревність, страх...

Взагалі, утримування внутрішньої рівноваги і зосередженості дозволяє такій людині швидко і безпомилково оцінювати ситуацію і приймати відповідні рішення.

Може виникнути законне питання: а навіщо людині потрібно віддавати своє життя служінню іншим людям, "жертвуючи" при цьому власними інтересами. Адже у всякої звичайної людини є свої уподобання, потреби, бажання..

І тут ми підходимо до важливого моменту, — до закону справедливості і відплати чи відповідності. Мається на увазі те, що в природі нічого за просто так не робиться, а всяке дійство породжує наслідки. І це справді так. Продвинута духовно людина, пізнавши Радість і внутрішню свободу, хоче показати іншим людям шлях у вищі виміри. Допомогти подолати людині ті перепони на шляху, що колись стояли і перед нею. Окрім того, хоча людство не є однорідним в плані свого розвитку, в глобальному плані

воно рухається по еволюційній спіралі як єдиний організм. І "переднім" потрібно підтягувати "задніх". По закону справедливості, тут існує пряма взаємозалежність.

Що ж може отримувати високоморальна людина за свої добрі діяння? В матеріальному розумінні, можливо нічого. Але їй нічого з цього і не потрібно. ВЖЕ НЕ ПОТРІБНО. Вона може отримати незрівнянно більші щедроти. Розвиваючи духовні сили і намагання пізнати Істину, людині відкриваються незліченні духовні багатства. У неї поступово розкриваються духовні сили і здібності. У неї відкривається здатність бачити, чути і розуміти ті речі, які закриті для звичайної людини. Вона може бачити людину наскрізь і розуміти чого вона варта. Вона починає потроху отримувати ключі до управління силами Природи, розвиваючи свої внутрішні сили.

Зазначу, що всі ці нові знання і сили людині даються виключно за умови, що вона не скористається отриманими можливостями для своїх егоїстичних цілей. Оскільки Природа (під "Природою" можна розуміти і ті духовні розумні сили, що стоять вище нас на еволюційній спіралі розвитку і активно нам допомагають) бачить і знає, що ця конкретна людина досягла такої прозорості і чистоти, що ці сили вона може задіяти тільки на благо і добро, тому Природа і відкрива свої "закрома" такій людині. З іншого боку, якби такі сили і можливості потрапили до рук не те щоб поганой людини, а просто не підготовленої, виникає реальна загроза та імовірність того, що ці сили можуть підти не на добро, і може навіть вчинитися зло.

Нам залишається тільки уявляти яких висот Радості і Любові може досягти розвинутий Дух. Які красоти і щедроти може переживати його Душа.

Ми ж пам'ятаємо як приємно дарувати подарунки і радість нашим ближнім. Як приємно нашому серцю бачити радість в їх очах, чути прискорений стукіт їх сердець...

Людям відомі випадки злету високого Духу. Такі явища, на жаль, не є масовими. Часто звичайній людині хочеться "заблищати" серед навколишніх, показати свою "широку" натуру. Такі вчинки можуть бути зовнішньо показовими, але не мають під собою ніякого твердого підґрунтя. Люди можуть хизуватися своїми нагородами, своїм високим соціальним статусом серед людей, багатством, своїми (часто сумнівними) досягненнями. Вся ця зовнішня мішура не має нічого спільного зі справжніми досягненнями Духу. І чутливе людське серце по достоїнству оцінює справжню красу, що розквітає в доброму і мудрому серці.

Будемо сподіватись, що прийде час, і ми станемо на вузьку круту стежку, яка поведе нас вгору. Поведе нас до нових звершень нашого Духу, до звільнення від наростів самості та егоїзму, до розуміння Вічного, осяяного славою, Життя.